

Frivillig särbeskattning av makar

Tabell utvisande ökningen (+) eller minskningen (—) av den sammanlagda direkta skatten för makar

Enbart arbetsinkomster. Kommunal utdebitering för år 1969 = 21 kr per skattekrona. Vid uträk-
krona samt att inkomsterna har stigit med 5 procent från år 1968 till år 1969. Med sammanlagd

Männens inkomst kr	Skatte- system	Kvinnans inkomst, kr						
		6 000	12 000	14 000	16 000	18 000	20 000	22 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 000	sam sär	1 986 1 986 ± 0	4 376 4 410 + 34	5 108 5 288 + 180	5 841 6 249 + 408	6 658 7 254 + 596	7 478 8 248 + 770	8 428 9 260 + 832
12 000	sam sär	4 376 4 425 + 49	6 659 6 659 ± 0	7 491 7 537 + 46	8 438 8 511 + 73	9 361 9 499 + 138	10 268 10 434 + 166	11 214 11 388 + 174
14 000	sam sär	5 108 5 324 + 216	7 491 7 558 + 67	8 436 8 436 ± 0	9 361 9 381 + 20	10 280 10 328 + 48	11 215 11 263 + 48	12 179 12 217 + 38
16 000	sam sär	5 841 6 290 + 449	8 438 8 540 + 102	9 361 9 393 + 32	10 278 10 278 ± 0	11 225 11 225 ± 0	12 177 12 160 — 17	13 235 13 114 — 121
18 000	sam sär	6 658 7 295 + 637	9 364 9 531 + 167	10 280 10 340 + 60	11 225 11 225 ± 0	12 189 12 172 — 17	13 236 13 107 — 129	14 294 14 061 — 233
20 000	sam sär	7 478 8 288 + 810	10 272 10 465 + 193	11 215 11 274 + 59	12 177 12 160 — 17	13 236 13 106 — 130	14 283 14 041 — 242	15 341 14 995 — 346
22 000	sam sär	8 428 9 310 + 882	11 218 11 429 + 211	12 179 12 238 + 59	13 235 13 123 — 112	14 294 14 070 — 224	15 341 15 005 — 336	16 418 15 959 — 459
25 000	sam sär	9 791 10 849 + 1 058	12 703 12 936 + 233	13 758 13 745 — 13	14 814 14 630 — 184	15 873 15 577 — 296	16 964 16 512 — 452	18 069 17 466 — 603
30 000	sam sär	12 166 13 457 + 1 291	15 339 15 544 + 205	16 414 16 353 — 61	17 517 17 238 — 279	18 624 18 185 — 439	19 720 19 120 — 600	20 825 20 074 — 751
35 000	sam sär	14 799 16 204 + 1 405	18 064 18 291 + 227	19 167 19 100 — 67	20 270 19 985 — 285	21 377 20 932 — 445	22 473 21 867 — 606	23 641 22 821 — 820
40 000	sam sär	17 502 19 078 + 1 576	20 818 21 165 + 347	21 921 21 974 + 53	23 038 22 859 — 179	24 241 23 806 — 435	25 434 24 741 — 693	26 634 25 695 — 939
50 000	sam sär	23 002 24 722 + 1 720	26 606 26 809 + 203	27 804 27 618 — 186	29 002 28 503 — 499	30 205 29 450 — 755	31 398 30 385 — 1 013	32 598 31 339 — 1 259
75 000	sam sär	37 937 39 725 + 1 788	41 827 41 812 — 15	43 121 42 621 — 500	44 414 43 506 — 908	45 713 44 453 — 1 260	47 003 45 388 — 1 615	48 298 46 342 — 1 956
100 000	sam sär	54 052 55 740 + 1 688	57 942 57 827 — 115	59 236 58 636 — 600	60 529 59 521 — 1 008	61 828 60 468 — 1 360	63 118 61 403 — 1 715	64 413 62 357 — 2 056
200 000	sam sär	122 220 123 640 + 1 420	126 636 125 727 — 909	128 104 126 536 — 1 568	129 573 127 421 — 2 152	131 048 128 368 — 2 680	132 514 129 303 — 3 211	133 985 130 257 — 3 728

I årets statsverksproposition har finansministern annonserat en skattereform som bl. a. innefattar övergång till individuell beskattning av arbetsinkomst. De nya reglerna skall tillämpas första gången vid 1972 års taxering. Reformen gör den frivilliga särbeskattningen överflödig, och den särskilda skatteberäkningen i vissa fall för makar torde komma att upphävas i samband med att de nya bestämmelserna träder i kraft. Vid årets – och f. ö. också nästa års – taxering gäller dock den frivilliga särbeskattningen som förut.

För det stora flertalet familjer ger sambeskattningen alltså den lägsta skatten. Antalet familjer där frivillig särbeskattning är lönsam ökar emellertid starkt år från

utan barn i olika inkomstkombinationer vid begäran om frivillig särbeskattning vid 1970 års taxering

ningen av kommunalskatteavdraget har förutsatts att 1968 års utdebitering var 20,50 kr per skatte-
direkt skatt avses statlig och kommunal inkomstskatt samt sjukförsäkrings- och folkpensionsavgift.

Kvinnans inkomst, kr							
25 000	30 000	35 000	40 000	50 000	75 000	100 000	200 000
10	11	12	13	14	15	16	17
9 791	12 170	14 799	17 502	23 002	37 937	54 052	122 226
10 799 +1 008	13 399 +1 229	16 132 +1 333	19 006 +1 504	24 652 +1 650	39 643 + 1 706	55 647 + 1 595	123 526 + 1 300
12 699	15 339	18 060	20 814	26 601	41 822	57 937	126 636
12 895 + 196	15 495 + 156	18 228 + 168	21 102 + 288	26 748 + 147	41 739 — 83	57 743 — 194	125 622 — 1 014
13 758	16 418	19 167	21 921	27 804	43 121	59 236	128 111
13 724 — 34	16 324 — 94	19 057 — 110	21 931 + 10	27 577 — 227	42 568 — 553	58 572 — 664	126 451 — 1 660
14 814	17 521	20 270	23 038	29 002	44 414	60 529	129 579
14 621 — 193	17 221 — 300	19 954 — 316	22 828 — 210	28 474 — 528	43 465 — 949	59 469 — 1 060	127 348 — 2 231
15 873	18 628	21 377	24 241	30 205	45 713	61 828	131 054
15 568 — 305	18 168 — 460	20 901 — 476	23 775 — 466	29 421 — 784	44 412 — 1 301	60 416 — 1 412	128 295 — 2 759
16 964	19 724	22 473	25 434	31 398	47 003	63 118	132 521
16 502 — 462	19 102 — 622	21 835 — 638	24 709 — 725	30 355 —1 043	45 346 — 1 657	61 350 — 1 768	129 229 — 3 292
18 069	20 829	23 641	26 634	32 598	48 298	64 413	133 991
17 466 — 603	20 066 — 763	22 799 — 842	25 673 — 961	31 319 —1 279	46 310 — 1 988	62 314 — 2 099	130 193 — 3 798
19 720	22 480	25 436	28 429	34 393	50 237	66 352	136 194
18 973 — 747	21 573 — 907	24 306 —1 130	27 180 —1 249	32 826 —1 567	47 817 — 2 420	63 821 — 2 531	131 700 — 4 494
22 476	25 441	28 431	31 424	37 388	53 472	69 587	139 868
21 581 — 895	24 181 —1 260	26 914 —1 517	29 788 —1 636	35 434 —1 954	50 425 — 3 047	66 429 — 3 158	134 308 — 5 560
25 436	28 436	31 426	34 419	40 593	56 708	73 010	143 546
24 328 —1 108	26 928 —1 508	29 661 —1 765	32 535 —1 884	38 181 —2 412	53 172 — 3 536	69 176 — 3 834	137 055 — 6 491
28 429	31 429	34 419	37 412	43 826	59 940	76 442	147 217
27 202 —1 227	29 802 —1 627	32 535 —1 884	35 409 —2 003	41 055 —2 771	56 046 — 3 894	72 050 — 4 392	139 929 — 7 288
34 393	37 393	40 593	43 826	50 273	66 387	83 291	154 550
32 846 —1 547	35 446 —1 947	38 179 —2 414	41 053 —2 773	46 699 —3 574	61 690 — 4 697	77 694 — 5 597	145 573 — 8 977
50 237	53 477	56 708	59 940	66 387	83 291	100 412	172 878
47 849 —2 388	50 449 —3 028	53 182 —3 526	56 056 —3 884	61 702 —4 685	76 693 — 6 598	92 697 — 7 715	160 576 —12 302
66 352	69 592	73 010	76 442	83 291	100 412	117 894	191 206
63 864 —2 488	66 464 —3 128	69 197 —3 813	72 071 —4 371	77 717 —5 574	92 708 — 7 704	108 712 — 9 182	176 591 —14 615
136 188	139 868	143 539	147 211	154 543	172 871	191 199	264 511
131 764 —4 424	134 364 —5 504	137 097 —6 442	139 971 —7 240	145 617 —8 926	160 608 —12 263	176 612 —14 587	244 491 —20 020

år och torde vid 1970 års taxering uppgå till ca 130.000 eller ca 7 % av hela antalet familjer i landet. Det finns alltså anledning att i familjer med två inkomsttagare undersöka om frivillig särbeskattning skall begäras.

Hur sambeskattnings resp. särbeskattnings utfaller beror på inkomsternas storlek och deras fördelning mellan makarna. Tabellen ovan belyser utfallet vid olika inkomstkombinationer. Observera att tabellen bara ger ungefärlig ledning vid bedömningen, eftersom skatten på en viss årsinkomst alltid blir beroende på vilka avdrag som kan medges i det särskilda fallet.

Särbeskattnings sker inte automatiskt i de fall där den är förmånlig, utan särskild

ansökan fordras. Ansökan görs på en speciell blankett. Det räcker om en av makarna skriver under. Ansökningen ges in enligt den ordning som gäller för självdeklarationen, dvs. till den lokala skattemyndigheten, länsstyrelsen, vederbörande taxeringsnämndsordförande eller till något av de särskilda inlämningsställen som anordnas (banker, sparbanker och liknande).

Ansökning skall enligt gällande bestämmelse göras senast den 1 juli taxeringsåret dvs. i det aktuella fallet *senast den 1 juli 1970*. Lämpligen ger man in ansökningen samtidigt med deklarationen. Därvid kan det vara bra att skriva på deklarationsblanketten: ansökan om särbeskattning inges samtidigt härmed, el. dyl. Observera att ansökningen måste förnyas varje år. Om särbeskattning sker ett år innebär detta inte att man automatiskt särbeskattas också i fortsättningen.

Om taxeringsnämnden avviker från deklarationen förlängs ansökningstiden till den 15 augusti taxeringsåret. Har prövningsnämnden ändrat taxeringarna är ansökningstiden två månader från beslutet.

I det följande återges huvuddragen av de aktuella reglerna.

Den frivilliga särbeskattningen innebär att makar, som båda haft arbetsinkomst, efter ansökan kan få den statliga inkomstskatten och folkpensionsavgiften beräknad i princip enligt reglerna för ensamstående skattskyldig. Särbeskattningen är alltså konstruerad såsom en särskild skatteberäkning på debiteringsstadiet. Makarna samtaxeras på vanligt sätt.

De inkomster som utgör arbetsinkomst och alltså berättigar till särbeskattning är bl. a. följande:

inkomst av tjänst: all inkomst utom periodiskt understöd och liknande;

inkomst av jordbruk och rörelse: inkomst från sådan förvärvskälla där den skattskyldige varit verksam i ej blott ringa omfattning. Rörande jordbruksinkomster kan nämnas att inkomst av utarrenderat jordbruk i regel inte är arbetsinkomst.

Inkomst av annan fastighet, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital utgör aldrig arbetsinkomst. Undantag från denna regel gäller dock nyssnämnda slags inkomster som inte överstiger 1.000 kr. Sådana inkomster behandlas av praktiska skäl som arbetsinkomst.

På ansökningsblanketten skall den skattskyldige ange om han önskar särbeskattning bara i det fall makarnas sammanlagda skatt blir lägre (alt. 1). Har han gjort detta får han inte någon särskild underrättelse om den lokala skattemyndigheten finner att särbeskattningen ger högre skatt än sambeskattningen. I sådant fall beräknas skatten på vanligt sätt med tillämpning av sambeskattning.

Bara om den skattskyldige i ansökningen angett att han påfordrar särbeskattning även om den sammanlagda skatten blir högre (alt. 2) kan en ansökan bifallas trots att den är oförmånlig för makarna. Det är sålunda ingen risk för att makar genom en ansökan om särbeskattning oavsiktligt skall få högre skatt än eljest.

Beträffande tabellen må framhållas att inkomsterna utgör årsinkomster. Då man läser tabellen bör vidare beaktas att den förutsätter förvärvsavgift på 300 kr hos hustrun.

Om hustruns arbetsinkomst bestått av t. ex. pension är hon inte berättigad till förvärvsavdrag. Den årsinkomst som då svarar mot de uträknade skattebeloppen i tabellen ligger 300 kr lägre än den årsinkomst som anges i tabellen. Om hustrun har barn och är berättigad till högre förvärvsavdrag ligger den verkliga årsinkomsten i motsvarande mån högre än inkomsten som anges i tabellen. Det kan nämnas att särbeskattningen sällan leder till skatteminskning när hustruns årsinkomst understiger 12.000 kr.

Obs. Ansökan om frivillig särbeskattning görs på särskild blankett. Ansökan senast den 1 juli 1970.

G. B.

SKATTENYTT för åren 1951–1968 i blå klotband till salu. Pris 275:– + frakt. Svar till Skattenytts exp., Box 5, 79300 Leksand f. v. b. Märk kuvertet "SKATTENYTT 1951–1968"